

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Casparis Ziegleri De Episcopis eorumq[ue] juribus,
privilegiis, & vivendi ratione, Liber Commentarius**

Ziegler, Kaspar

Norimbergæ, 1686

VII. De Provisionibus Papalibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61543)

tionam nominatam confirmare velit. Quoniam, (ita se habent verba) sanctæ memoria Vir Apostolicus ille, illius Urbis Episcopus, sine adpropinquante ab hac luce migravit, tempore natura complenti, ne destituta sint, quod absit, oves decedente pastore, in loco ejusdem suppliciter postulamus, ut instruere dignemini illustrem Virum illum, aut venerabilem illum cathedræ illius successorem, in quo est perspicuitas sublimis, ingenuitas nationis, elegantia resurgens, diligentia castitatis, charitatis locuples, voluntatis irrefragabiliter manu nostrâ hunc decretum consensus roborare. Vixit Marculus & scripsit circa annum Christi DC LX. quo quidem tempore nulla talis adhuc inter electionem & postulationem cognita fuit differentia.

IV. Ex quo verò tanto inter se intervallo distingui istæ cœperunt, ut conjungi nullo deinceps modo amplius possent, valdè laboratum est, ut quæ antea sub tali caractere incognita erat, postulatio, in certam quasi redigeretur artem. Quâ quidem in re maximè occupatus fuit Innocentius III. Pontifex, cum pleraque ea, quæ disciplinæ causâ traduntur, ex ejus decretalibus addiscenda sint, nec ad antiquiorem autoritatem provocari facile queat. Quæ tamen singula, cum novioris Ecclesiæ inventa sint, longo ordine hic explicare nostrum non fert institutum. Videntur verò pleraque ea, ut alia plura, eum præcipuè in finem excogitata primum fuisse, ut Curia Romanæ ærarium pro impertiendâ gratiâ & dispensatione aliquod haberet emolumentum.

CAP. VII.

De Provisionibus papalibus.

I.

IGNOTA prorsus fuit veteribus ratio hæc constituendi Episcopos, & seculo decimo tertio demum maximè invaluit. Jam enim inoleverat, (inquit Cranzius lib. 9. metrop. c. 23. & loquitur de Verdensi Ecclesiâ à Clemente V. provisâ) ut Apostolicâ provisione darentur Episcopi, posthabitâ capitulorum legitimâ electione. Natæ verò fuerunt provisiones istiusmodi sine dubio exinde, quod in ipsis electionibus Ecclesiarum Cathedralium plurimum tributum fuerit Pontifici Romano, atque is haud veritus sit Metropolitanorum jura sibi adscribere. Quod si enim divita essent eligentium suffragia aut quid aliud incidisset, quod electioni aliquod vitium inferret, ad Metropolitanum quidem judicium decisio ejus rei pertinebat, sed ita, ut ad Romanam Sedem deinceps per modum appellationis recurreretur. Quod si porro negligentes fuissent electores, aut scientes volentes eligissent indignum, aut formam electionis præscriptam non observassent, eligendi

gendi potestate privabantur, & ad Pontificem Romanum ea potestas devolvebatur, c. 17. de elect. in 6. Accesfit deinde, quod Pontifex Romanus sibi uni reservasset jus admittendi cessiones Episcopatum, disponendi circa translationes Episcoporum, & constituendi Coadjutores cum futurâ successione. Et sic, quod ab initio totius fuit Ecclesiæ, jus eligendi præpositos Canonici primùm sibi vindicarunt, & tandem etiam horum auctoritate & potestate contemptâ rapuit Pontifex Romanus.

II. Hanc verò artem præcipuè exercuit Johannes XXII. Pontifex & in Britannia potissimum atque Germaniâ. Testaturque Albertus Cranzius d. lib. 9. c. 16. vacante sub eo Ecclesiâ Bremensi, neminem fuisse, qui ad pontificatum aspiraret, scientibus cunctis, quod frustra niterentur, cum Apostolicâ provisione sedes implenda putaretur. De eodem ita scribit Henricus Rebdorff in annalibus: Johannes XXII. prius vocatus Jacobus de Cathurio de Wasconia multas gratias de Ecclesiasticis beneficiis fecit, & ita pingues clausulas formis gratiarum suarum apposuit generaliter, quales antea ab aliquo Papâ non emanaverunt, & dispositioni suæ tot prælaturas reservavit, quod ante ipsum ita communiter consuetum non erat. Et porro sub anno MCCCXXXIII. In Alemanniâ, inquit, magnum schisma est in Clero & populo ex provisionibus sedis Apostolicæ ad Episcopatus, solemnnes prælaturas & alia beneficia, que idem Ludovicus in odium Sedis Apostolicæ fortiter impedivit, multos etiam provisos à sede dejecit. Anglia verò per ejusmodi provisiones tum temporis multis modis vexata fuit. Jam enim illa de Episcopatibus providendis Papalis consuetudo ad immoderatam licentiam excreverat, ut Episcopatus in Angliâ nullus vacaret (refero verba Adami Murimutensis, prout ea historiæ de antiquitate Britannicæ Ecclesiæ inseruit Johannes Josselinus in vitâ Simonis Mepham) cui ille ante prioris Episcopi mortem de Successore longè ante non providisse contenderet. Ita & eligendi jura violavit, & Episcopatus pro suo arbitrio imperitioribus plerumq; contulit. Ac priores papæ modum saltem in hac providendi injuriosâ licentiâ aliquem retinuerunt. Sed isti posteriores justitiæ finibus ab antecessoribus suis semel violatis, modum in injuriâ nullum probabant, sed de omnibus sine discrimine providere cœperunt &c.

III. Inde verò non opibus tantùm, sed potentiâ etiam valde aucta est monarchia Papalis. Quia enim non nisi ex arbitrio & beneplacito Pontificis Romani constituebantur Episcopi, dependere illi solebant ex ejus nutu, & sic mera erant mancipia, nec tam studebant Ecclesiæ suæ, quàm ut placerent auctori & creatori suo. Erarium autem Curie Romanæ, quanta ex talibus provisionibus acceperit incrementa, docere nos potest Gobelinus Persona in Cosmodromio etat. 6. cap. 85. ubi sic ait: Episcopatus plurimi & per Alemanniâ ferè omnes istius Papæ (Bonifacii scilicet IX.) temporibus vacaverunt: multisq; Ecclesiis persone indigne vel inutiles præfictæ sunt.

Et qui plus solvit Papa, Episcopatum obtinuit: unde pro expeditione circa Italia opportuna multi expenderunt decies tantum, quantum solverunt Camera Apostolica prædecessores eorum, nam quidam impetrantes Archiepiscopatus, XL. milia, alii LX. milia nonnulli LXXX. milia florenorum Papa solverunt. Qui ipsi, quando cathedras occuparunt, id studuere semper, ut impensas factas quantocyus reciperent, & facultates suas tanto damno affectas novis imperatis collectis repararent. Nec quisquam adeo tam sanctus existere solet, qui, dum Episcopatum precio sibi comparavit, administrare eundem animo perdendi illud precium velit. Memorabile est, quod refert Cranzius lib. 10. c. 10. Nicolaum quendam de Misna Priorem & Lectorem in Conventu Lipsiensi à Pontifice creatum fuisse Episcopum Lubecensem. Is verò cum ad Ecclesiam suam Lubecensem pervenisset, non sibi tantoperè complacuit in eâ, majorem enim verò spem conceperat de illa, arbitratus, civitatem Lubecensem temporali ejus dominio pertinere: quod cum secus reperisset, graviter sibi indignatus, quod non ante perquisisset rerum qualitatem, ut non tanti laboris & sumptuum impendia fecisset.

IV. Idem Cranzius lib. 11. cap. 24. occasione provisionis à Papâ Romano in Ecclesiâ Mindensi factæ, per digressionem quandam excurret in descriptionem amplificatæ Ecclesiæ Romanæ, per allegoriam ex piscatione Petri desumptam. *Apud Sedem Apostolicam, inquit, unde est impetrata translatio, etiam obtenta fuit Ecclesiæ relicta provisio. Sic enim statuerunt Pontifices, ut quotquot Ecclesiæ majores vel minores apud Sedem eandem vacentur, provisio spectare debeat ad summum Pontificem. Bene Petrus laxavit retia, bene duxit in altum, & traxit rete plenum magnis piscibus: unde meritò audivit etiam in hoc casu à communi Domino: Modicæ fidei, quare dubitasti? num potens sum tibi dare provincias & regna? tu dubitasti. -- Amplificarunt per tempora summi Pontifices magnificè ditionem Ecclesiæ non per eminentiam Constantini donationem, quæ nunquam facta est, sed per munificentiam aliorum Principum, sive de Gotbis sive de Longobardis, sive per Magnum Carolum. Amplificarunt in Ecclesiasticis rebus per reservationes, confirmationes & provisiones simbrias suas. Laxarunt retia & omnia traxere in suam potestatem. Mirabitur, quisquis annales antiquorum temporum legerit, temporum mutationes, tum in cæteris, tum maximè in Ecclesiasticâ potestate &c.*

V. Quanta verò Ecclesiis inde nata fuerint incommoda, dum præficiabantur sæpè alienigenæ proffus, & peregrini, qui & linguâ & moribus à gente, quam regendam accipiebant, ita discrepabant, ut nulla omninò ab eis expectari & sperari posset *ἡσυχία*, ex historiâ Ecclesiasticâ, quæ eo tempore conscripta est discere licet. Extat elegans epistola Eduardi III. Regis Anglorum ad Clementem VI. Pontificem Romanum apud Thomam Wallinghamum *in vitâ ipsius*, in quâ vehementer expostulat & exagi-

rat

tat provisiones Papales, quod per eas contingeret beneficia conferri alienigenis, quorum fides Regi suspecta esset, non residentibus & qui vultus concediti gregis minimè cognitos haberent, neque linguam callerent, & propterea animarum curâ, quæ ipsis maximè commendata esse deberet, omisâ nil aliud nisi lucrum ex Episcopatu quærerent. Sed quod dolendum est, inquit, ipsius vineæ propagines degenerantur in labrascas & exterminant eam apri de sylvâ, singularesq; fere depascunt eam, dum per impositiones & provisiones Sedis Apostolicæ, quæ solito gravius invalescunt, ipsius peculium contra piam voluntatem & ordinationem donatorum, manus occupant indignorum, & præsertim exterorum, & ejus dignitates & beneficia conferuntur pingui personis alienigenis, plerumq; nobis suspectis, qui non resident in dictis beneficiis, & vultus commissorum eis pecorum non agnoscunt, linguam non intelligunt, sed animarum curâ neglectâ, velut mercenarii solummodo temporalia lucra quærunt: & sic diminuitur Christi cultus, animarum cura negligitur, subtrahitur hospitalitas, ecclesiarum jura depereunt, ruunt ædificia Clericorum, attenuatur devotio populi, clerici dicti regni viri magnæ literaturæ & conversationis honestæ, quæ curam & regimen possent sibi salubriter peragere, & forent pro vestris & publicis consiliis opportuni, studium deserunt propter promotionis congruæ spem ablatam.

VI. Quæ aliquando, ne unis quidem vicibus, turbæ datæ in Ecclesiis fuerint, dum aliud à capitularibus Ecclesiæ vacantis electus, aliud verò Romanâ vel Avinione à Pontifice missus cathedram occupavit, quæve inde contentiones, imò bella sæpè exorta fuerint, longum esset hîc per exempla enumerare. Nec puduit sanè Pontifices ex istiusmodi contentionibus locupletari, suamque rem multo cum emolumento agere. Quæ inter Gisbertum Bredenrodium & Davidem Burgundionem de Episcopatu Ultrajectensi subortæ fuerunt controversiæ, diligenter exposuit Suffridus Petri in appendice ad Johannis de Beka Chronicon. Electus erat Gisbertus, & pro eo Romæ petita erat confirmatio, numerata etiam jam pecunia, quam annatam vocant, ut ad eò admissa videretur electio. Sed Pontifex, qui tùm erat Calixtus III. à Philippo Duce Burgundiæ corruptus Davidi de Ecclesiâ Trajectensi providebat, multis id indignè ferentibus, uti scribit Wilhelmus Heda in vitâ Gisberti, etiam illis, qui Romæ erant, absq; eo, quod pecunia Gisberto restitueretur, cujus procuratorem Pontifex spe fovebat inani. Nam cum denunciaret, rumorem in Urbe versari, quod alteri esset provisum, & saccæ concessæ, repetens idcirco pecuniam depositam, nihil aliud fertur sibi respondisse Pontifex nisi: *Fili crede nobis & non aliis, verba enim nostra faciunt fidem &c.*

VII. Sæpè tamen admissi non fuerunt, qui ita provisivi ex Urbe Romanâ Ecclesias occupare voluerunt. De Ecclesiâ Paderbornensi refert Gobelinus Persona in Cosmodrom. at. 6. cap. 85. quâ ratione post electionem Wilhelmi Ducis de Monte intrusus fuerit spreto Wilhelmo Bertrandus de Aruas-

Aruassanis Canonicus Ecclesiæ Ravennatensis, natione Lombardus. Eum verò ex Italiâ ad hanc suam Ecclesiam venientem recipere noluerunt Ministeriales ejus Ecclesiæ, qui convenientes, in *Wilhelmum* concorditer consentire se dixerunt, ut ipse Dominus eorum esset, hunc Italicum penitus execrando, ipsumq; Dominum *Bertrandum* accedentes dixerunt ei, quod ipsi eum pro domino suo nequaquam essent recepturi, nec regimen suum ejus posse prodesse. Et hec omnia per interpretem ei narrabant, quia lingua Teutonice ignarus erat. Et si verò *Bertrandus* hic multa deinceps machinatus fuerit, ut locum suum & cathedram sustineret, captus tamen tandem *Wilhelmo* resignare Episcopatum coactus fuit, receptisq; duobus equis & XX. florenis per Capitulum sibi sponte donatis, sub certis juramentis & scripturarum munimentis per eum praestitis, dimissus, cum non modicâ confusione recessit.

VIII. Nec verò Episcopatus tantum & Præfulatus, sed sacerdotia etiam omnia paulo opimiora per provisiones & reservationes Papales rapiabant Itali, vel ut ipsi fruerebantur, vel ut aliis concederent, quos immoderatus licitari observassent. Ea res excitavit quandoq; bonas mentes, ut in provisiones istas acrius insurgerent, & Romanam sedem satis insignitè atque asperè perstringerent. Celebris eâ de re est epistola *Roberti* *Lincolniensis* in Angliâ Episcopi, quam recenset *Matthæus* *Paris* in *Henrico III. ad ann. MCCLIII.* Compertum scilicet factâ inquisitione fuerat, redditus annuos exterorum, septuaginta millia marcarum confecisse, cum Rex ipse viginti vix millia quotannis perciperet. Id indignè ferens *Robertus* Episcopus Romam decrevit ipse proficisci, ut de remedio aliquo tantis malis adhibendo cum Pontifice ageret. Sed cum verba tantum ei darentur, nec quisquam esset, qui emendationi studeret, & Papa, qui tunc *Innocentius IV.* erat, ab ejusmodi provisionibus impertiendis non desisteret, epistolâ perscriptâ acriter illum adortus est, nec parere voluit præcepto Pontificio de conferendâ in suâ Ecclesiâ alicui ita provisio præbendâ. Noverit, inquit, discretio vestra, quod mandatis Apostolicis affectione filiali devotè & reverenter obedio: iis quoq; que mandatis Apostolicis adversantur, paternum zelans honorem, adversor & obsto. Ad utrumq; enim teneor ex divino mandato. -- Propter hoc, his que in prædictâ literâ continentur, unice, filialiter, & obedienter non obedio, contradico, rebello. -- Breviter autem recolligens dico, Apostolicæ sedis sanctitas non potest, nisi que in edificationem sunt, & non in destructionem. He autem, quas vocant provisiones, non sunt in edificationem, sed in manifestissimam destructionem. Non igitur eas potest beata Sedes Apostolica acceptare; quia caro & sanguis, que regnum DEI non possidebunt, eas revelavit, & non Pater Domini nostri *Jesu Christi*, qui est in cælis.

IX. Propter hanc *Roberti* iracundiâ tantum ac stomacho exarsit Pontifex, sed etiam in provisionibus, pravâ jam consuetudine

dine in jus quoddam resolutis, nihil quicquam remisit. Testantur eâ de re, qui historias Ecclesiarum Britannicarum scripserunt. In Galliâ minus potuere in tali negotio Pontifices, quod illa pragmaticis suis sanctionibus perpetuò resisteret, nec provisiones facillè attenderet. Et fuit sane hæc ei Regno gloria quasi propria, quod libertatem Ecclesiæ suæ ab impeditionibus Papalibus masculè defenderit & conservaverit, nec quicquam veritum fuerit excommunicationes & fulmina Lateranensia. Maximè verò huc facit Ludovici IX. quem Sanctum vocant anno MCCXXXVIII. promulgata constitutio, quâ prædecessorum suorum vestigiis insistens, & canones antiquos restituens adversus novas inventiones, reservationes & præventiones curiæ Romanæ statuit, ut Episcopi cæterique prælati Regni sui, similiter tam patroni quam collatores beneficiorum Ecclesiasticorum, jus suum plenarium habeant, & unicuique sua jurisdictio servetur: insuper Ecclesiæ cathedrales & aliæ liberas electiones habeant, & earum effectum integraliter prosequantur: volens & ordinans, promotiones, collationes, provisiones & dispositiones prælaturarum, dignitatum & aliorum quorumcunque beneficiorum Ecclesiasticorum Regni sui secundum ordinationem & dispositionem juris communis, sacrorum Ecclesiæ DEI conciliorum, atque institutorum sanctorum Patrum fieri. Similes constitutiones ediderunt Ludovici Successores, quas veluti in compendio refert Benignus Milletotus in solidissimo scripto & aureo libello, *de delicto communi & casu privileg. pag. 12. seq.* Et in hunc modum autoritate Regiâ libertatem suam conservavit Ecclesia Gallicana.

X. Non eadem fuit felicitas Ecclesiarum in Germaniâ, quippe quæ tam fortiter resistere Papparum machinationibus non valuerunt, quod altissimis jam radicibus in illis defixa esset tyrannis Pontificum. Viderant, quibus pars aliqua Reip. concredita erat, quanta quotidie ex ejusmodi invasionibus nascerentur mala, illisque ut remedium aliquod sive precibus sive quocunque aliquo modo adhiberetur, non unis vicibus postulabant, sed irritò plerumque conatu, & voto planè frustraneo. Inter avisamenta, uti vocantur, per deputatos provinciarum nationis Germanicæ in Concilio Constantiensi concepta, *capitulo statim primo hæc legitur consultatio: Pro illorum scandalorum materia ressecanda videtur, quod per hoc sacrum generale Concilium tolli, auferri & revocari debeant reservationes omnium & singulorum beneficiorum Ecclesiasticorum tam majorum quam minorum, quæ saltem in corpore juris non clauduntur: ut sunt videlicet illæ, quæ introductæ sunt in existentia ad regimen, aut per quascunque regulas Cancellariæ, &c. quod hujusmodi reservationes futuris temporibus nullatenus per quemcunque Summum Pontificem fiant sine declaratione, autoritate, consensu, & approbatione Concilii generalis.* In

capitulo 3. plenius adhuc in quibusvis prælaturis observari præcipiuntur canones de electione & postulatione, exclusâ gratiâ expectativâ.

XI. Eodem modo inter avisamenta, quæ tempore Concilii Basileensis à Statibus Imperii Moguntia in publico conventu deliberata fuerunt, cap. 4. petitum fuit, ut ad relevamen gravaminum poscentibus sibi per gratiam indulgere & in singulare privilegium concedere velit Pontifex Romanus, quod jure exigere poterant. Primum verò eorum postulatum capite mox sequente hoc fuit: *In primis siquidem casset, annullet, & irritet omnes & singulas reservationes tam generales, quam speciales, sive particulares Ecclesiarum Metropolitanorum, Cathedralium, Collegiatarum, monasteriorum, dignitatum, & beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcunque, quibus pro electione provideri consuevit, sive per extravagantes ad regimen, & execrabilis, aut per regulas Cancellariæ, seu quascunque, alias constitutiones aut ordinationes introductæ sint, reservationibus in corpore juris clausis duntaxat exceptis &c.* Quæ in corpore juris contentæ sunt, etsi & ipsæ hactenus iniquæ & contra purioris Ecclesiæ instituta introductæ fuerint, inviolatæ tamen relinquuntur à Statibus Imperii, minus aliquod malum toleraturis, ut majori remedium impetrent. Talis reservatio, exempli gratiâ est, quando Electores suo officio non funguntur, aut si scientes minus habilem & idoneum elegerint, aut aliquid aliud, ad electionem canonicam necessarium quod est, omiserint. Tum enim jure eligendi cadebant & privabantur, sibiq; Pontifex jus instituendi aut creandi Episcopum vindicabat.

XII. In ipso Basileensi Concilio Sess. 31. deliberatum eâ de re & decretum fuit hunc in modum: *Hoc unum singulari sollicitudine prosequendum arbitrat, (Concilium) ut per singulas Ecclesias ministri instituantur idonei, qui scientiis & virtutibus effulgeant, ad Christi gloriam & universi populi Christiani edificationem salutarem, cui rei grave impedimentum hactenus afferre visa est gratiarum expectativarum multitudo, quæ gravem ordini & Statui Ecclesiastico perturbationem variasq; inordinationes ac plurima discrimina comperitur injecisse.* -- -- *Volens itaq; hæc sancta Synodus super his opportunum remedium adhibere, statuit & decernit, ut Romanus Pontifex, qui pro tempore fuerit, eas deinceps gratias expectativas aut nominationes nullo modo nullâve ex causâ concedat, cum ipse præ cæteris, ne sit tantorum occasio malorum, abstinere debeat.* -- -- *Cessentq; de cætero jam factæ, & tam ipsæ, quam etiam fiendæ, si quæ fiant, nullæ sint ipso facto, exceptis illis gratiis & nominationibus, super quibus processus jam sint expediti.* -- -- *Reservationes etiam particulares, quæcunque fuerint beneficiorum vacaturorum, tam per Romanos Pontifices, quam per legatos Sedis Apostolicæ de cætero nullæ sint ipso facto &c.*

XIII. Post aliquod temporis intervallum anno nimirum MCCCCXLVII. secuta fuerunt Concordata nationis Germanicæ cum Sede

Sede Romanâ, quibus modificatæ fuerunt, uti loquuntur transigentes, constitutiones Pontificum anteriorum de provisione Ecclesiarum & beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcunque reservatione. Sed nec ista concordata à Pontificibus observata, imò fortè nec à Statibus Imperii comprobata fuisse ostendunt gravamina nationis Germanicæ anno MDX. exhibita Maximiliano Imperatori, tum & gravamina alia, quæ à Principibus Germanicæ in Comitibus Noribergensibus anno MDXXII. Oratori Pontificio oblata fuerunt. In his ultimis *sub num. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.* prolixè refertur, quibus technis & strategematibus dignitatum Ecclesiasticarum collatio ad Pontificem & ejus Curiales trahatur, quantisque fraudibus circumveniantur, qui electionis jure nituntur, & unâ cum illis ipsi etiam Candidati, imò verò ipsi etiam haud rarò dignitatum istarum possessores. Viderat corruptelas istas Nicolaus de Clemangiis, Vir insigniter eruditus, & propterea *in epist. 2.* quam scripsit ad Benedictum XIII. in Romanam Cathedraliam evectum, ita earum mentionem facit, ut non obscure Papatum in Ecclesiæ jus occupatam tyrannidem arguat. *Qui vacuatis, inquit, Presulatum, aliarumque dignitatum Ecclesiasticarum electionibus, sublato præterea à Patronis omnibus jure, collationem, dispensationem omnium graduum totius Ecclesie ad vestrum revocastis arbitrium. Utrum salubriter, pro vobis, ipsi videritis, utrum verò utiliter pro Ecclesiâ, non est epistolaris angustia discutere &c.*

CAP. VIII.

De Confirmatione.

I.

His ita ex corrupto Ecclesiæ statu veluti per satyram expositis redimus ad electionem, optimum scil. constituendi Episcopi modum & materias ei cognatas. Dixi, electionem antiquitus à Clero & populo, & totâ adeò Ecclesiâ peractam fuisse. De noviore enim illo usu, quo ad solos Canonicos Ecclesiarum Cathedralium jus electionum translatum est, cum id recentius sit, & sub finem seculi duodecimi demum invaluerit, nulla nobis nunc cura est. Convenientibus igitur in vacante Ecclesiâ Clero & populo de electione novi Episcopi deliberatum, & ex suffragiis decretum de certâ personâ factum fuit, qui per illud electus dicebatur. Sed propterea tamen Episcopus dici illicò non poterat, quandoquidem plura restabant, quæ ad constitutionem ejus concurrere aut accedere potius oportebat. Decretum igitur istud mittebatur ad Metropolitanum eum in finem, ut examine prævio vel approbaret electionem vel reprobaret,

Kkk 2

pro